

Motion till riksdagen 2012/13:Fö237

av **Jan Lindholm och Peter Rådberg (MP)**

Miljödeklarera försvaret

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om miljödeklaration av försvarets verksamhet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett långsiktigt ansvar för de miljöproblem försvaret skapar.

Bakgrund

Sanering av nedlagda övningsfält är inte en lätt uppgift. Det kostar pengar, och uppenbarligen händer det att man träffar på oförutsedda föroreningar. Försvarets verksamhet är omfattande, och vissa moment har uppenbart en stor omgivningspåverkan. Ett exempel är målområden för skjutövningar för stridshelikoptrar och flyg. Det har nyligen förekommit kritik av flygets bombövningar i Vättern ur miljösynpunkt. Ett annat exempel är övningsområdet från det nedlagda regementet i Falun där åren går utan att en sanering genomförs, vilket gör att området förblir ett tomrum i ett område som är i behov av utveckling.

Förslag till åtgärd

I takt med att de ekologiska gränserna för människans aktiviteter blir allt mer ansträngda ökar kravet på olika verksamheter att redovisa och minimera sin negativa miljöpåverkan. Det borde även gälla för försvarets verksamhet.

Att redovisa relevanta utsläppsbilder från byggnader, fordon, båtar och flyg samt att redovisa innehållet i de produkter försvaret använder i sin verksamhet är förmodligen inte svårt. Att beskriva den miljöpåverkan som användningen av dessa saker förorsakar är förmodligen betydligt mer komplicerat, men självklart inte en omöjlighet. Det borde vara möjligt att miljödekla-

Fel! Okänt namn på

dera en skjutövning, och det borde vara möjligt att miljödeklarerera ett övningsområde.

Huruvida det svenska försvaret har kemiska stridsmedel till sitt förfogande ligger utanför min vetenskap, men även om så inte är fallet torde några av de produkter som försvaret använder eller enbart lagrar ha långsiktig miljöpåverkan. Skjutfält är ett exempel där föroreningar ansamlats under lång tid. Vi menar att det är rimligt att den som brukar dessa produkter även tar det långsiktiga ansvaret för deras inverkan på vår miljö. Rimligen borde det betyda att man städar efter varje övning och att man ser till att utrustning är spårbar så att vi inte riskerar att farlig militär utrustning hittas 50 år efter det att den borde ha destruerats.

En tydlig miljödeklarering av försvarets verksamhet är även en förutsättning för att det långsiktiga ansvaret skall kunna tas. Som ett första steg bör metoder för att hantera detta långsiktiga ansvar tas vad gäller verksamhet inom landets gränser. Metoder för att ta ett sådant ansvar vid internationella insatser under FN-flagg bör förmodligen ske i samverkan med andra länder och troligen under FN:s ledning. Vi vet att den del i FN-systemet som bär ansvar för materielanskaffning har ett stort intresse av denna fråga, men får mycket dålig respons för detta från medlemsstaterna som i första hand ser på kostnader. Sverige bör kunna trycka på för att stödja en utveckling där miljökonsekvenser av insatser i större utsträckning får styra materialval liksom arbetsätt under insatserna. Det finns otaliga exempel på att militär efter en FN-insats lämnar efter sig mycket svåra problem som det då ofta svaga lokalsamhället tvingas ta hand om. Där borde det ändras så att man lägger in en slutfas där man återskapar markens ursprungliga bärkraft.

Stockholm den 4 oktober 2012

Jan Lindholm (MP)

Peter Rådberg (MP)